

**OT - Optima
Telekom d.d.**

**Konsolidirano izvješće
Grupe za prvi devet
mjeseci i treći kvartal
2020. godine**

20

20

Optima
TELEKOM

Korporativno upravljanje i osnovni podaci	4
Optima Telekom članice Grupe i regionalni centri	5

I. Izvještaj poslovodstva 6

1 Uvod	7
2 Izjava predsjednika Uprave	8
3 Pregled tržišta	10
4 Gospodarsko okruženje	11
5 Regulatorno okruženje	12
6 Poslovni pokazatelji i segmenti	13
a Segment rezidencijalne prodaje	13
b Segment poslovne prodaje	14
c Razvoj infrastrukture, optičke mreže i internih servisa	15
7 Financijski rezultati Grupe	18
a Nekonsolidirani rezultati Društva	19
b Konsolidirani prihodi	20
c Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije, nakon najmova – EBITDA	21
d Neto dobit/(gubitak)	21
e Kapitalna ulaganja u 2020. godini	21
f Upravljanje rizicima	22
8 Otkup vlastitih dionica	22

II. Financijski izvještaji Grupe 23

1 Račun dobiti i gubitka	24
2 Bilanca stanja	25
3 Novčani tijek	26

III. Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja 27

Korporativno upravljanje i osnovni podaci

NADZORNI ODBOR

Igor Vavro — PREDSJEDNIK
Ariana Bazala-Mišetić — ZAMJENICA PREDSJEDNIKA
Ana Hanžeković — ČLANICA
Rozana Grgorinić — ČLANICA
Jelena Noveljić — ČLANICA
Blaženka Klobas — ČLANICA
Silvija Tadić — ČLANICA
Igor Radojković — ČLAN
Suzana Čepl — ČLANICA PREDSTAVNIK RADNIKA

UPRAVA DRUŠTVA

Boris Batelić — PREDSJEDNIK
Tomislav Tadić — ČLAN
Tomislav Grmek — ČLAN

IBAN

HR3023600001101848050
Zagrebačka banka d.d. Zagreb
Trgovački sud u Zagrebu

OIB

36004425025

MBS

040035070

MB

0820431

TEMELJNI KAPITAL

694.432.640,00 HRK

BROJ DIONICA

69.443.264, svaka nominalnog iznosa od 10,00 HRK

Optima Telekom članice Grupe i regionalni centri

Središnjica — uprava društva

ot-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL +385 1 54 92 699
FAX +385 1 54 92 019

Članice Optima Telekom Grupe:
— Optima direct d.o.o.,
Trg Josipa Broza Tita 1, 52460 Buje
— ot-Optima Telekom d.o.o., Industrijska
cesta 002E, 6 310 Izola - Isola, Republika
Slovenija
— Optima telekom za upravljanje
nekretninama i savjetovanje d.o.o., Bani
75a, 10 000 Zagreb

Regija zapad

ot-Optima Telekom d.d.
Andrije Kačića Miošića 13
51 000 Rijeka, Hrvatska
TEL +385 51 492 799
FAX +385 51 492 709

ot Centar RIJEKA
Jelačićev trg 1b
TEL +385 51 554 651

Regija istok

ot-Optima Telekom d.d.
Vinkovačka 2
31 000 Osijek, Hrvatska
TEL +385 31 492 999
FAX +385 31 210 459

Županijska 21/l
TEL +385 31 554 603
FAX +385 31 554 620

ot Centar OSIJEK
Vijenac Jakova Gotovca 1
TEL +385 31 555 113

Regija sjever

ot-Optima Telekom d.d.
Bani 75a, Buzin
10 000 Zagreb, Hrvatska
TEL +385 1 54 92 301
FAX +385 1 54 92 309

ot Centar ZAGREB
Importanne Galleria, Trg Drage Iblera 10
TEL +385 1 601 1116

Regija jug

ot-Optima Telekom d.d.
Vinkovačka ulica 19
21 000 Split, Hrvatska
TEL +385 21 492 899
FAX +385 21 492 829

ot Centar SPLIT
Domovinskog rata 52, Split
TEL +385 21 599 940

ot Centar ZADAR
Zrinsko-Frankopanska 3, Zadar
TEL +385 23 492 860
TEL +385 23 494 634

I.

Izvještaj poslovodstva

Uvod

I. 1

U promatranom razdoblju nije bilo promjena unutar Uprave i Nadzornog odbora Društva.

Društvo i nadalje, kao i u prethodnim razdobljima od zaključenja Nagodbe, izvršava obveze preuzete Nagodbom zaključenom u predstečajnom postupku pred Trgovačkim sudom u Zagrebu od dana 30. travnja 2014. godine, poslovni broj Stpn-354/13 te o navedenim radnjama izvješćuje javnost sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi putem Internet stranice FINA-e, www.fina.hr.

Uslijed nastupa činjenice pripajanja društva H1, Društvo je postalo univerzalni pravni sljed-

nik svih prava i obveza H1, pa tako i dužnik po predstečajnoj nagodbi Trgovačkog suda u Splitu, broj Stpn-74/2014 zaključenoj dana 16. prosinca 2014. godine. O izvršenim radnjama Društvo uredno izvješćuje javnost sukladno Zakonu o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi putem Internet stranice FINA-e, www.fina.hr.

Osim putem internet stranice FINA-e u svezi pitanja vezanih uz provedbu predstečajne Nagodbe, Društvo pravovremeno i transparentno izvještava javnost o izvršenim obvezama u skladu s propisima iz područja tržišta kapitala.

I.2

Izjava predsjednika Uprave

Ukupni prihodi od telekomunikacijskog poslovanja u prvih devet mjeseci 2020. godine niži su za 15,9% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom periodu Optima Telekom Grupa bilježi neznatan pad operativne dobiti (EBITDA) prije jednokratnih stavki nakon najmova od 0,3% i rast EBITDA marže od 4,2 postotna poena te ista iznosi 26,9%. Konsolidirana kapitalna ulaganja u prvih devet mjeseci 2020. godine iznosila su 64,7 mil HRK dok je neto dobit negativna i iznosi -3,1 mil HRK.

Smanjenje prihoda najviše je pod utjecajem manjih prihoda od interkonekcijskog poslovanja od 62,1% kao rezultat smanjenja obima poslovanja na području međunarodnog tranzita govornih usluga. Predmetno smanjenje prihoda od tranzita prati proporcionalno smanjenje troškova tranzita te je utjecaj na EBITDA zanemariv.

U rezidencijalnom poslovanju segment IPTV-a nastavlja s pozitivnim trendom u poslovanju Optima Telekoma te je vidljiv rast broja korisnika za 8,9% u odnosu na treći kvartal 2019. godine. U skladu s povećanjem baze u istom periodu povećali su se i prihodi u IPTV segmentu za 7,2%. U odnosu na prethodni kvartal zabilježen je porast broja IPTV korisnika za 0,5%, što je rezultat akvizicije novih, ali i migracija postojećih korisnika na pakete koji sadrže IPTV uslugu.

U segmentu rezidencijalnih internet korisnika zabilježen je pad broja korisnika od 3,0% u odnosu na isti kvartal prethodne godine, uzrokovani većom potražnjom ovih usluga putem pokretnih mreža. Vidljiv je i pad prihoda od internet usluga za 8,4% u odnosu na treći kvartal 2019. godine, koji je u skladu sa smanjenjem korisničke baze u rezidencijalnom segmentu za navedeni period. U odnosu na drugi kvartal 2020. godine korisnička baza internet usluga manja je za 1,3% dok su prihodi manji za 6,6%.

Broj rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge pokazuje nastavak negativnog trenda iz prošlih razdoblja. Supstitutivne tehnologije i dalje imaju veliki utjecaj na smanjenje u ovom segmentu te je u odnosu na treći



Boris Batelić,
Predsjednik Uprave

kvartal 2019. godine njihov broj manji za 6,7%, a prihod niži za 6,4%. Ukoliko uspoređujemo broj korisnika nepokretne javne govorne usluge s drugim kvartalom 2020. godine, korisnička baza je manja za 1,8% dok je prihod veći za 4,1%. Do rasta prihoda došlo je uslijed povećanja odlaznih minuta nepokretne javne govorne usluge što je velikim dijelom uzrokovano nastavkom krize COVID-19.

Treći kvartal 2020. godine u poslovnom segmentu obilježen je aktivnostima vezanim za prodaju telekomunikacijskih usluga kod korisnika u sklopu cjelokupnih ICT projekata, obnovu ugovornih odnosa s postojećim korisnicima, te realizaciju ICT projekata koji se djelom financiraju iz bespovratnih EU sredstava.

U prvih devet mjeseci 2020. ostvareno je 10,0 mil HRK prihoda uz maržu od 14,1%. Rezultat je ostvaren uslijed snažne orientiranosti na prodaju ICT rješenja i usluga te kvalitetne suradnje sa ICT partnerima s kojima Optima Telekom želi i može odgovoriti na sve veće zahtjeve tržišta. U segmentu širokopojasnog pristupa internetu, u odnosu na drugi kvartal 2020., zabilježen je rast prihoda od 3,4%, dok je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine ostvaren rast prihoda od 0,6%. Korisnička baza širokopojasnog pristupa internetu je u odnosu na isto razdoblje 2019. godine manja za 4,6%, a u odnosu na drugi kvartal 2020. godine za 1,1%. Kretanje prihoda u segmentu širokopojasnog pristupa internetu posljedica je rasta gospo-

darske aktivnosti nakon razdoblja potpunog zatvaranja zbog pandemije COVID-19 te sezonskih efekata u turističkom sektoru zbog povećane potražnje za uslugama širokopojasnog pristupa internetu tijekom turističke sezone.

U segmentu podatkovnih usluga u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, Optima Telekom bilježi rast korisničke baze od 25,4%. Rast prihoda u trećem kvartalu 2020. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine iznosi 1,9%. U odnosu na drugi kvartal 2020. godine, u istom segmentu vidljiv je pad prihoda od 9,1% dok je u istom periodu zabilježen rast korisničke baze od 1,1%.

U segmentu javne govorne usluge u odnosu na drugi kvartal 2020. godine zabilježen je pad prihoda od 4,2% uslijed pojačanog korištenja javne govorne usluge u prethodnim razdobljima zbog COVID-19 pandemije i potresa u gradu Zagrebu. Prihodi su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji za 3,9%, a korisnička baza u segmentu javne govorne usluge je u odnosu na drugi kvartal 2020. godine manja za 1,3%. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjenje iznosi 7,0%. Navedeni pad ponajviše je rezultat nacionalnog trenda smanjenja korištenja javne govorne usluge, supstitucije fiksne govorne usluge govornom uslugom u pokretnoj mreži te migracije korisnika Optima Telekoma na naprednija rješenja i pakete Optima Telekoma.

U trećem kvartalu 2020. godine zabilježen je ukupan porast prihoda na svim poslovnim područjima veleprodaje u odnosu na drugi kvartal 2020. godine. Tako je prihod od podatkovnih usluga porastao za 6,1% u odnosu na prošli kvartal ove godine, te je na razini trećeg kvartala 2019. godine. Prihodi od tranzita su u trećem kvartalu ove godine porasli za 47,3% u odnosu na drugi kvartal ove godine, što je prirodno zbog turističke sezone i veće količine prometa prema korisnicima u RH. U odnosu na isti period prethodne godine, prihodi od tranzita bilježe pad od 71,6%, a što je djelomično razlog smanjenja bilateralnih odnosa, koji na finansijski rezultat imaju zanemariv odraz, te lošije turističke sezone, uzrokovane ograničenjima u međunarodnom prometu zbog COVID-19 pandemije. Prihodi od terminacije pali su 26,2% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, ali su i 6,5% veći u odnosu na prošli kvartal

ove godine. Prihodi od VAS usluga su porasli 7,4% u odnosu na prošli kvartal ove godine i 6,5% u odnosu na treći kvartal prošle godine.

Grupa je u prvi devet mjeseci 2020. godine u odnosu na prethodnu godinu, ostvarila manju EBITDA-u prije jednokratnih stavki nakon najmova za 0,3%, dok je EBITDA na razini Društva manja za 0,5%. Ostvareni rezultati Grupe i Društva odraz su većih troškova vrijednosnog usklađenja potraživanja uslijed sezonalnih kretanja što je djelomično ublaženo manjim troškovima veleprodaje (niže veleprodajne cijene) i troškovnom optimizacijom poslovanja.

EBITDA marža je za Optima Grupu u prvi devet mjeseci 2020. godine u odnosu na prethodnu godinu veća za 4,2 postotna poena i iznosi 26,9% dok je i za Društvo u tom periodu EBITDA marža veća za 4,2 postotna poena te također iznosi 26,9%.

Konsolidirana kapitalna ulaganja u prvi devet mjeseci 2020. godine iznosila su 64,7 mil HRK od čega je 13,5 mil HRK uloženo u korisničku opremu za pružanje usluga rezidencijalnim i poslovnim korisnicima. Ulaganja u izgradnju optičke infrastrukture, pristupnu mrežu i jezgru mreže iznose 15,6 mil HRK, dok je 34,8 mil HRK uloženo u proširenje usluga korisnicima i IT sustave.

U trećem kvartalu nastavljeni su radovi na proširenjima podatkovnih kapaciteta mrežnih čvorova te su čvorovi u Vinkovcima, Vukovaru, Dubrovniku i Cavtatu spojeni sa 10Gb/s vezama. Izrađen je i projekt povezivanja čvora Varaždin sa 100Gb/s vezama. U tu svrhu pokrenuta je nabavka DWDM i IP/MPLS opreme koja će osigurati 100Gb/s povezanost čvora Varaždin sa glavnim čvorom u Zagrebu, te je istovremeno pokrenuto spajanje čvora Varaždin sa 100Gb/s vezom prema Osijeku čime će se osigurati dovoljan pričuvni kapacitet čvora u Varaždinu i Osijeku. Razvoj svjetlovodne infrastrukture, odnosno izgradnje vlastite svjetlovodne mreže, tijekom trećeg tromjesečja 2020. godine činila je većinom izgradnja pristupne svjetlovodne mreže do lokacija naših poslovnih korisnika.

Na kraju trećeg kvartala 2020. godine broj VDSL pristupnih sučelja iznosi je 30.206, što predstavlja porast od 2,6% u odnosu na 29.448

na kraju drugog kvartala 2020. godine.

Tijekom trećeg kvartala 2020. godine izvršena je nadogradnja CRM sustava (engl. Customer Relation Management) u pogledu dostupnosti ciljnih informacija o korisniku, a što dodatno rezultira lakšim i bržim radom te povećanjem korisničkog zadovoljstva. Uz to, nadograđena je aplikacija za logistiku odnosno upravljanje opremom u skladištu i logističkim partnerima.

Uslijed većih kapitalnih ulaganja u prethodnim razdobljima i posljedično veće amortizacije, neto dobit Grupe je u prvi devet mjeseci 2020. godine u odnosu na prošlu godinu niža za 8,5 milijuna HRK te iznosi -3,1 milijuna HRK.

Kompanija je i dalje usmjerena prema održavanju stabilne baze korisnika te rastu u području multimedije i ICT-a. Potreba za vitalnim telekomunikacijskim i ICT uslugama veća je nego ikada ranije te je kompanija dodatno intenzivirala svoje aktivnosti u cilju pružanja kvalitetnih telekomunikacijskih i ICT usluga domaćinstvima, privredi, obrazovnom i zdravstvenom sustavu, a kako bi nesmetano podržali teleworking i e-learning procese. Povećanje zadovoljstva korisnika i dalje ostaje u snažnom fokusu te sam ponosan što svakodnevno vidim pomake i u tom dijelu tim više što je kompanija i dalje organizirana na način da većina zaposlenika svoj posao obavlja na daljinu.

I.3

Pregled tržišta

Tržište nepokretne telefonije

Tržište nepokretne telefonije u Hrvatskoj u drugom kvartalu 2020. godine zabilježilo je rast prihoda nakon nekoliko kvartala sa negativnim trendom.

Ako usporedimo ukupni prihod od telefonskih usluga u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži u drugom kvartalu 2020. godine s prvim kvartalom u 2020. godine zabilježen je rast prihoda od 0,2% dok je ukupan broj priključaka manji za 0,4% u promatranom razdoblju.

Drugi kvartal 2020. godine, u odnosu na isti period 2019. godine, bilježi pad ukupnih prihoda za 13,7%. U istom razdoblju ukupan broj priključaka je manji za 2,8%.

Uspoređujući drugi kvartal 2020. godine s prvim kvartalom 2020. godine, ukupan odlazni promet (u minutama) svih operatora nepokretne javne komunikacijske mreže povećao se za 1,0% za što je najvećim dijelom uzrokovano nastavkom COVID-19 krize koja je nastupila krajem prvog kvartala 2020. godine što je generiralo veći promet kod svih operatora zbog povećane koncentracije stanovništva u vlastitim domovima. U odnosu na isti kvartal 2019. godine, u drugom kvartalu 2020. godine zabilježen je porast odlaznog prometa za 8,0%.

Tržište širokopojasnog pristupa

U drugom kvartalu 2020. godine zabilježen je

rast korištenja usluga širokopojasnog interneta putem nepokretnih mreža.

U odnosu na prvi kvartal 2020. godine, broj priključaka širokopojasnog pristupa putem nepokretnih mreža bilježi rast od 0,2%, dok su prihodi od pristupa internetu putem nepokretnih mreža za isti period porasli za 2,8%. Ako usporedimo drugi kvartal 2020. godine s istim periodom 2019. godine, broj priključaka širokopojasnog pristupa putem nepokretnih mreža manji je za 10,5%. Prihodi od pristupa internetu putem nepokretnih mreža manji su za 6,5% u odnosu na drugi kvartal 2019. godine.

Ukupni prihod od usluga pristupa internetu je u drugom kvartalu 2020. godine veći za 3,5% u odnosu na prvi kvartal 2020. godine, dok je u odnosu na drugi kvartal 2019. godine vidljiv rast od 2,9%.

Tržište IPTV-a

Tržište televizije utemeljene na internetskom protokolu (IPTV) nastavlja s pozitivnim trendom rasta.

Uspoređujući drugi kvartal 2020. godine sa prvim kvartalom 2020. godine, porast ukupnog broja priključaka iznosi 0,5%, dok je u odnosu na isti kvartal 2019. godine zabilježeno povećanje od 1,7%.

Gospodarsko okruženje

I. 4

U skladu s očekivanjima, rast BDP-a je pod utjecajem pandemije izazvane širenjem koronavirusa na globalno i domaće gospodarstvo već u prvom kvartalu znatno usporen, na tek 0,4%. Za usporedbu, godinu dana prije taj je rast iznosiо čak 4,1%, a na razini cijele prošle godine 2,9%. Takav, negativan, razvoj situacije u Hrvatskoj odgovarao je kretanjima na globalnoj razini te kretanjima na razini većine članica EU, pri čemu je Hrvatska ipak bila u nešto boljoj poziciji. Naime, na razini cijele EU došlo je do realnog pada BDP-a od 2,5% u odnosu na prvi prošlogodišnji kvartal, pri čemu je rast nastavljen kod samo deset članica. Potrošna struktura BDP-a za Hrvatsku pokazuje da je došlo do znatnog usporavanja rasta osobne potrošnje i investicija u fiksni kapital, ali su one i dalje blago rasle, rast državne potrošnje bio je čak i dinamičniji nego godinu dana prije, a među kategorijama domaće potražnje zabilježen je tek iznimno snažan pad vrijednosti zaliha. Realna vrijednost izvoza roba i usluga na godišnjoj razini smanjena je za 3,0%. Sva su ova kretanja dovela do pada ukupne potražnje od približno 1,8% u odnosu na prvi kvartal prošle godine, što je trebalo dovesti do pada BDP-a, ali je ujedno zabilježen i znatan pad vrijednosti uvoza roba i usluga od čak 5,8%. Zbog toga je došlo do smanjenja pokrivenosti ukupne potražnje uvoznim robama i uslugama, odnosno veći je dio te potražnje pokriven domaćom proizvodnjom. Točnije, ostvareni rast bruto dodane vrijednosti domaće proizvodnje iznosiо je 1,0%, pri čemu su najviše stope rasta ostvarene kod građevinarstva, informacija i komunikacija te primarnih djelatnosti.

Kod ukupnog broja zaposlenih u svibnju se bilježi pad od -3,3% u odnosu na svibanj 2019. godine. Spomenuti je pad rezultat smanjenja broja zaposlenih kod sva tri segmenta, tj. u pravnim osobama (-2,8%), u obrtu i slobodnim profesijama (-6,9%) te kod osiguranih poljoprivrednika (-0,7%), s time da je kod obrtnika i poljoprivrednika trend pada počeo još u ožujku 2020. godine, dok je kod pravnih osoba svibanski pad bio prvi još od prosinca 2018. godine.

Prema svibanskim je podacima primjetno da

najveći gubitak bilježi turistička djelatnost koja će, uz ostale djelatnosti povezane s turizmom, imati najveći utjecaj na kretanje broja zaposlenih u ovoj godini.

Prema podacima statističkoga ureda Eurostat, u ožujku 2020. godine stopa nezaposlenosti u Hrvatskoj prvi je put, još od ožujka 2019. godine, bila iznad prosjeka EU, a nakon toga je u travnju zabilježen veliki skok (sa 6,8% u ožujku na 8,1% u travnju) te je u svibnju došla do brojke od 8,9%.

Na početku ove godine bilježio se mjesečni i godišnji realan rast prosječne mjesečne neto plaće, no u ožujku se bilježi prvi realan pad u odnosu na veljaču, koji je nastavljen i u travnju, a bilježi se zbog velikog broja korisnika subvencioniranih plaća koje su isplaćene kao mjera u borbi protiv negativnih posljedica koronavirusa na gospodarstvo.

Prosječna je neto plaća koju su u travnju 2020. godine isplatile pravne osobe iznosila 6.622 HRK te je bila nominalno (-1,4%) i realno (-1,2%) niža u odnosu na ožujak. U odnosu na travanj 2019. godine realna je neto plaća u ovogodišnjem travnju bila nominalno 0,2% i realno 0,4% viša. Medijalna je neto plaća bila niža od prosječne za 1.098 HRK te je iznosila 5.524 HRK i bila niža za 132 HRK nego mjesec dana prije. Prosječna je bruto plaća koju su u travnju 2020. godine isplatile pravne osobe iznosila 9.057 HRK te je bila 1,4% nominalno te 1,2% realno niža u odnosu na ožujak. Na godišnjoj razini rast bio identičan kao i kod neto plaća (0,2% nominalno i 0,4% realno).

Zbog još uvijek aktualne pandemije izazvane koronavirusom vrlo je teško predvidjeti kretanja plaća na mjesečnoj i godišnjoj razini u narednim mjesecima.

Globalna pandemija izazvana širenjem koronavirusa utjecala je, uz druge pokazatelje, i na kretanje tečaja kune. Na tečaj prema euru izravno, a na tečaj prema drugim valutama neizravno, njihovim odnosom prema zajedničkoj valuti eurozone. Do slabljenja kune prema euru došlo je zbog smanjenja deviznog priljeva, ponajprije od turizma, te očekivanja o znatno slabijoj sezoni, odnosno očekivanja o izostan-

ku uobičajenog sezonskog jačanja kune. To se posebno odrazilo na kretanje tečaja u ožujku tijekom kojeg je kuna oslabjela za 2,0%, da bi nakon toga u travnju kuna povratila dio pretvodne vrijednosti, a nakon toga se tečaj stabilizirao. Tako je na samom kraju lipnja vrijednost kune bila gotovo ista kao na početku svibnja, odnosno 1,4% manja nego na početku ožujka.

Prema izmjeni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima 18. travnja, propisan je

zastoj provedbe ovrhe na novčanim sredstvima u odnosu na sve fizičke osobe (uključujući i obrtnike i druge koji obavljaju registriranu djelatnost), za razdoblje važenja posebnih okolnosti. Od te odluke izuzete su tek pojedine osnove za plaćanje, primjerice tražbine po osnovi dospjele, a neisplaćene plaće. Za pravne osobe ovrha se nastavlja provoditi u skladu sa Zakonom, ali se ne obračunava zakonska zatezna kamata.

I.5

Regulatorno okruženje

U ovom izvještajnom razdoblju Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: **HAKom**) donijela je konačne odluke u okviru provedbe postupka analize tržišta veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa koji se pruža na fiksnoj lokaciji (M4) i analize tržišta veleprodajnih prijenosnih segmenata usluga visokokvalitetnog pristupa (exM14).

Predmetnim odlukama **HAKom**-a definirani su uvjeti korištenja pripadajućih veleprodajnih usluga koje Društvo koristi u svrhu pružanja elektroničkih komunikacijskih usluga svojim krajnjim korisnicima. Posebno izdvajamo uvođenje regulacije dosadašnjih komercijalnih veleprodajnih usluga na tržištu veleprodajnog visokokvalitetnog pristupa, no uz zadržavanje

istih komercijalnih uvjeta do donošenja novog troškovnog modela. Naime, **HAKom** planira do kraja 2020. godine izraditi novi troškovni model i temeljem istog odrediti nove veleprodajne cijene za koje se očekuje da će biti primjeni u prvom kvartalu 2021. godine.

U ovom izvještajnom razdoblju nije bilo značajnih izmjena zakonskih i podzakonskih propisa iz područja elektroničkih komunikacija. Od ostalih propisa izdvajamo izmjenu Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave u dijelu određivanja starosti ažuriranih popratnih dokumenata, a koji Pravilnik je Društvo u obvezi poštivati prilikom predaje ponuda u postupcima javne nabave.

Poslovni pokazatelji i segmenti

I.6

Broj korisnika	30.09.2020	30.06.2020	30.09.2020/ 30.06.2020	30.09.2019	30.09.2020/ 30.09.2019
Poslovni					
JGU	16.693	16.920	-1,3%	17.947	-7,0%
IPTV	1.624	1.670	-2,8%	1.726	-5,9%
Internet	15.665	15.846	-1,1%	16.427	-4,6%
Data	2.966	2.934	1,1%	2.366	25,4%
Rezidencijalni					
JGU	150.274	152.972	-1,8%	161.005	-6,7%
IPTV	55.677	55.415	0,5%	51.125	8,9%
Internet	105.860	107.284	-1,3%	109.193	-3,1%

a. Segment rezidencijalne prodaje

U trećem kvartalu 2020. godine Optima Telekom je provodio brojne aktivnosti kako bi ostvario ciljane poslovne rezultate u rezidencijalnom segmentu.

Segment IPTV korisnika nastavlja s pozitivnim trendom u poslovanju Optima Telekoma te je vidljiv rast broja korisnika od 8,9% u odnosu na treći kvartal 2019. godine. U skladu s povećanjem baze u istom periodu povećali su se i prihodi u IPTV segmentu za 7,2%. U odnosu na drugi kvartal ove godine također je zabilježen porast broja IPTV korisnika u rezidencijalnom segmentu od 0,5% što je rezultat akvizicije novih korisnika i migracija postojećih korisnika na pakete koji sadrže IPTV uslugu. Prihod od

IPTV usluga u odnosu na drugi kvartal 2020. godine je zabilježio pad od 3,5%. Društvo je koristilo aktivnosti koje su bile usmjerene na privlačenje novih IPTV korisnika te zadržavanje postojećih IPTV korisnika.

U segmentu Internet korisnika zabilježen je pad od 3,0% u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Navedeni pad je velikim dijelom uzrokovani većom potražnjom za internet uslugama putem pokretnih mreža. Vidljiv je i pad prihoda od internet usluga za 8,4% u odnosu na treći kvartal 2019. godine, koji je u skladu sa smanjenjem korisničke baze u rezidencijalnom segmentu za navedeni period. U odnosu na drugi kvartal 2020. godine korisnička baza Internet usluga manja je za 1,3% dok su prihodi u istom periodu zabilježili pad od 6,6%.

Broj rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge pokazuje nastavak negativnog trenda iz prošlih razdoblja. Supstitutivne tehnologije i dalje imaju veliki utjecaj na smanjenje u ovom segmentu te je broj rezidencijalnih korisnika nepokretne javne govorne usluge manji za 6,7% u odnosu na treći kvartal 2019. godine. Prihod od telefonskih usluga u nepokretnoj javnoj komunikacijskoj mreži, za rezidencijalni segment, manji je za 6,4% u odnosu na isti kvartal 2019. godine. Ukoliko uspoređujemo broj korisnika nepokretne javne govorne usluge s drugim kvartalom 2020. godine, korisnička baza je manja za 1,8% dok je prihod veći za 4,1% zbog nastavka COVID-19 krize koja je utjecala na povećanje odlaznih minuta nepokretne javne govorne usluge.

Ukupan broj rezidencijalnih korisnika u padu je 7,2% u odnosu na treći kvartal 2019. dok je u prihodovnom dijelu vidljiv pad od 5,6%. Ukupni broj rezidencijalnih korisnika u trećem kvartalu niži je za 1,8% u odnosu na prethodni kvartal, što je posljedica pada u segmentu Internet usluga i nepokretne javne govorne usluge te je ukupan pad prihoda 2,6% u odnosu na drugi kvartal 2020. godine.

b. Segment poslovne prodaje

Aktivnosti prodajnih kanala poslovne prodaje u trećem kvartalu 2020. godine bile su usmjerenе na akviziciju telekomunikacijskih usluga kod korisnika u sklopu cijelokupnih ICT projekata, obnovu ugovornih odnosa s postojećom korisničkom bazom te na prodaju portfelja ICT usluga i rješenja uz značajne aktivnosti na realizaciji ICT projekata koji se dijelom financiraju iz bespovratnih EU sredstava.

U segmentu javne govorne usluge u odnosu na drugi kvartal 2020. godine zabilježen je pad prihoda od 4,2% uslijed efekata ponovnog otvaranja gospodarstva te stabilizacije trendova pojačanog korištenja javne govorne usluge u prethodnim razdobljima. Prihodi su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji za 3,9%. Korisnička baza u segmentu javne govorne usluge je u odnosu na drugi kvartal 2020. godine manja za 1,3%, a u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjenje iznosi 7,0%.

Navedeni pad ponajviše je rezultat nacionalnog trenda smanjenja korištenja javne govorne usluge, supstitucije fiksne govorne usluge govornom uslugom u pokretnoj mreži te migracije korisnika Optima Telekoma na naprednija rješenja i pakete.

U segmentu širokopojasnog pristupa internetu, u odnosu na drugi kvartal 2020., zabilježen je rast prihoda od 3,4%, dok je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine ostvaren rast prihoda od 0,6%.

Korisnička baza širokopojasnog pristupa internetu je u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manja za 4,6%, a u odnosu na prvi kvartal 2020. godine za 1,1%.

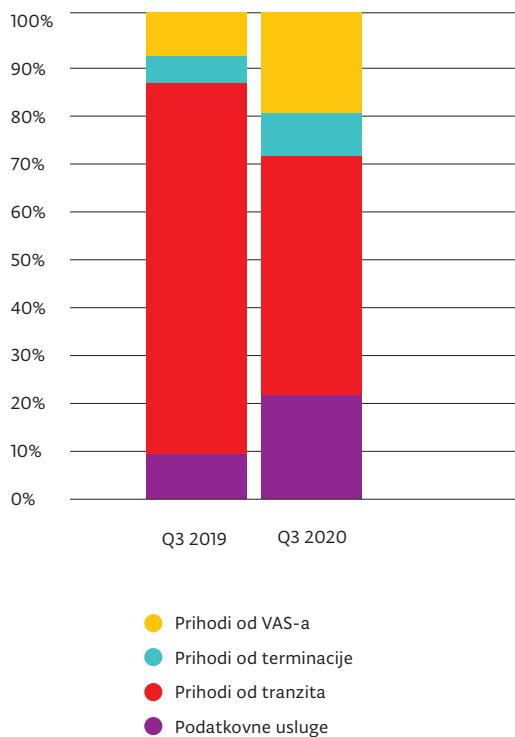
Kretanje prihoda u segmentu širokopojasnog pristupa internetu posljedica je rasta gospodarske aktivnosti nakon razdoblja potpunog zatvaranja zbog pandemije koronavirusa te sezonskih efekata u turističkom sektoru zbog povećane potražnje za uslugama širokopojasnog pristupa internetu tijekom turističke sezone.

U segmentu podatkovnih usluga u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine, Optima Telekom bilježi rast korisničke baze od 25,4%. Rast prihoda u trećem kvartalu 2020. godine u odnosu na isti kvartal prethodne godine iznosi 1,9%. U odnosu na drugi kvartal 2020. godine, u istom segmentu vidljiv je pad prihoda od 9,1% jer u ovom razdoblju nije bilo naplate jednokratnih naknada temeljem ugovora sklopljenih s ključnim poslovnim korisnicima koje su podigle pozitivan rezultat u prethodnom razdoblju. Zabilježen je rast korisničke baze od 1,1%.

Rast broja podatkovnih priključaka i prihoda rezultat je povećane percepcije prednosti ugovaranja usluga privatnog podatkovnog povozivanja direktno s pružateljem telekomunikacijskih usluga u segmentu velikih i ključnih poslovnih korisnika.

U trećem kvartalu 2020. godine, Optima Telekom nastavlja bilježiti pozitivne trendove u segmentu prodaje ICT rješenja i usluga uz ostvareni prihod od oko 2,8 mil HRK. Rezultat je ostvaren uslijed snažne orijentiranosti na prodaju ICT rješenja i usluga te kvalitetne suradnje sa ICT partnerima s kojima Optima Telekom kvalitetno odgovara na potrebe tržišta.

Struktura interkonekcijskih prihoda



Izvor: Poslovne knjige Društva

U trećem kvartalu 2020. godine zabilježen je ukupan porast prihoda na svim poslovnim područjima veleprodaje u odnosu na drugi kvartal 2020. godine. Tako je prihod od podatkovnih usluga porastao za 6,1% u odnosu na prošli kvartal ove godine, te je na razini trećeg kvartala 2019. godine.

Prihodi od tranzita su u trećem kvartalu ove godine porasli za 47,3% u odnosu na drugi kvartal ove godine, što je prirodno zbog turističke sezone i veće količine prometa prema korisnicima u Republici Hrvatskoj. U odnosu na isti period prethodne godine, prihodi od tranzita bilježe pad od 71,6%, a što je djelomično razlog smanjenja bilateralnih odnosa, koji na finansijski rezultat imaju zanemariv odraz, te lošije turističke sezone, uzrokovane ograničnjima u međunarodnom prometu zbog pandemije koronavirusa.

Prihodi od terminacije pali su 26,2% u odnosu na isto razdoblje prošle godine, ali su i 6,5% veći u odnosi na prošli kvartal ove godine.

Prihodi od VAS usluga su porasli 7,4% u odnosu na prošli kvartal ove godine i 6,5% u odnosu na treći kvartal prošle godine.

c. Razvoj infrastrukture, optičke mreže i internih servisa

Glasovne mreže

Tijekom prvog kvartala 2020. godine dovršena je integracija dodatnih funkcionalnosti novog UC (engl. Unified Communications) softswitch sustava, konkretno SP (engl. Soft-Phone) aplikacije za računalo koja omogućava obavljanje poziva putem računala preko udaljenog pristupa korporativnoj telefoniji.

U svrhu nadogradnje jezgre glasovne mreže te podizanja razine kvalitete i inovativnosti glasovnih usluga u prvom kvartalu 2020. godine, pokrenut je natječaj za nabavku IMS (engl. IP Multimedia Subsystem) sustava koji će omogućiti prijelaz sa NGN (engl. Next Generation Network) arhitekture glasovne mreže na standardiziranu IMS arhitekturu.

Podatkovne mreže

U svrhu daljnje nadogradnje kapaciteta IP/MPLS jezgre paketne, transportne mreže te podizanja razine kvalitete u trećem kvartalu 2019. godine dovršen je natječaj za nabavku nove opreme i odabrana je oprema proizvođača Cisco, serije ASR 9910 te se započelo sa instalacijom opreme u 4 glavna čvorista, u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. Oprema je ugrađena na lokacije i međusobno povezana telekomunikacijskim vezama kapaciteta 100Gb/s kako bi se provjerile osnovne funkcionalnosti. Primopredaja sustava održena je u prvom kvartalu 2020. godine i započete su prve migracije transportnih veza i povezanih funkcija sa postojećih usmjernika na novi transportni IP/MPLS sustav. Tako se u drugom kvartalu nastavilo s prebacivanjem telekomunikacijskih veza regionalnih mrežnih čvorova na nove uređaje uz širenje kapaciteta u mreži. Prebačeni su mrežni čvorovi u Zadru, Šibeniku, Puli i Pazinu dok su gradovi Knin i Sinj proširjeni sa 10Gb/s telekomunikacijskim vezama te spojeni na nove IP/MPLS usmjernike. U trećem kvartalu se nastavilo s proširenjima kapaciteta mrežnih čvorova te su tako Vinkovci, Vukovar, Dubrovnik i Cavtat spojeni sa 10Gb/s vezama. Istovremeno, dovršen je natječaj za nabavku novog MPLS usmjernika sa 100Gb/s sučeljima kojim će se povećati kapacitet čvora Varaždin.

Prijenosne mreže

U trećem kvartalu izrađen je projekt povezivanja čvora Varaždin sa 100Gb/s vezom. U tu

svrhu pokrenuta je nabavka DWDM opreme koja će osigurati 100Gb/s povezanost čvora Varaždin sa glavnim čvorom u Zagrebu te je istovremeno pokrenuto spajanje čvora Varaždin sa 100Gb/s vezom prema Osijeku, čime će se osigurati dovoljan pričuvni kapacitet čvora u Varaždinu i Osijeku. Realizacija je planirana krajem četvrtog kvartala 2020. godine ili u prvom kvartalu 2021. godine.

Servisne mreže

Jezgra Internet mreže

U prvom kvartalu 2020. godine izvršeno je proširenje ukupnih kapaciteta pristupa Internetu sa postojećim pružateljima usluga Internetu (engl. Internet Upstream Provider). U tu svrhu izvršeno je i međupovezivanje s pojedinim pružateljima usluga putem 100Gb/s sučelja. Ukupan ugovoren kapacitet tako iznosi 70Gb/s, dok ukupni kapacitet međupovezivanja iznosi 180Gb/s.

ACS sustav - Sustav za automatsku konfiguraciju terminalnih uređaja

Nakon instalacije novog sustava za automatsku konfiguraciju terminalnih uređaja u 2019. godini, u četvrtom kvartalu 2019. započeta je i nadogradnja ACS sustava dodatnim modulom za prikupljanje podataka o prometu, greškama i drugim parametrima direktno sa terminalnog korisničkog uređaja koja je dovršena u prvom kvartalu 2020. godine. Nakon toga pokrenute su daljnje aktivnosti na dodatnom razvoju istog modula za prikazivanje pojedinih parametara na zemljopisnoj mapi te alarmiranje na osnovu pojedinih pokazatelja razine kvalitete prema prikupljenim parametrima. Prikaz uređaja na zemljopisnoj mapi je dovršen u drugom kvartalu te se sada iscrtava dostupnost uređaja, trenutna te maksimalna brzina. U tijeku je razvoj modula za alarmiranje parametara koji odstupaju od definiranih pokazatelja razine kvalitete.

Mrežna infrastruktura i optičke mreže

Razvoj svjetlovodne infrastrukture, odnosno izgradnje vlastite svjetlovodne mreže, tijekom trećeg tromjesečja 2020. godine činila je većinom izgradnja pristupne svjetlovodne mreže odnosno privoda do lokacija naših poslovnih korisnika.

Govoreći o brojkama radi se o ukupno 19,1 km nove svjetlovodne mreže koju čini izgradnja 33 nova svjetlovodna priključka.

Najveća količina priključaka izvedena je na području sjeverne Hrvatske (15 priključaka), iza koje slijede južna Hrvatska (12 priključaka), zapadna Hrvatska (4 priključka) te istočna Hrvatska sa 2 izvedena svjetlovodna priključka.

Pristupne mreže

U prvom kvartalu 2020. godine nastavilo se raditi na proširenju kapaciteta pristupne VDSL (engl. Unbundled Local Loop) mreže, prvenstveno na povećanju broja VDSL pristupnih sučelja. Tako je na kraju prvog kvartala 2020. godine broj VDSL pristupnih sučelja iznosio 28.863, što predstavlja porast od 12,6% u odnosu na 25.633 pristupnih sučelja koliko ih je bilo instalirano na kraju 4. kvartala 2019. godine. Na kraju drugog kvartala 2020. godine broj VDSL pristupnih sučelja iznosio 29.448, što predstavlja porast od 2,0% u odnosu na 28.863 pristupnih na kraju prvog kvartala 2020. godine. Na kraju trećeg kvartala 2020. godine broj VDSL pristupnih sučelja iznosio 30.206, što predstavlja porast od 2,6% u odnosu na 29.448 pristupnih na kraju drugog kvartala 2020. godine.

Pogonski sustavi

Kroz stalni proces provjere kapaciteta i zamjene baterija u telekomunikacijskim čvorištima i podatkovnim centrima, osigurava se autonomija sustava u slučaju ispada električne mreže. U prvom kvartalu 2020. godine zamijenjeno je 76 baterija u 7 telekomunikacijskih čvorišta. Također su zamijenjena oba UPS sustava (engl. Uninterruptible Power Supply) sa pripadajućim setovima baterija u podatkovnim centrima Split i Rijeka.

U drugom kvartalu 2020. godine zamijenjeno je 100 baterija u 12 telekomunikacijskih čvorišta te 60 baterija na UPS sustavima u podatkovnom centru u Osijeku.

U trećem kvartalu 2020. godine zamijenjene su 44 baterije u 7 telekomunikacijskih čvorišta.

Informacijske tehnologije (IT)

U prvom i drugom kvartalu 2020. godine nadograđeni su IT sustavi i aplikacije.

U produkciju je puštena nova verzija IPTV platforme v5 i završena migracija korisnika na novu platformu. Uveden je novi model STB (engl. Set-Top-Box) uređaja koji tehničkim performansama nudi bolje korisničko iskustvo te omogućuje dodatne IPTV aplikacije korisnicima.

U drugom kvartalu izvršena je nadogradnja kapaciteta „Data Domain“ sustava za pohranu podataka sa dodatnih 60TB prostora s uključenim licencama i jamstvom proizvođača.

U oss sustav (engl. Operations Support System), a u svrhu modernizacije procesa i korištene tehnologije u kontaktnom centru izvršena je nadogradnja Avaya Call Centar sustava. Usljed covid-19 situacije, završna ispitivanja prihvatljivosti pojedinih funkcija nisu završena te se očekuje se prelazak u produkciju u narednom razdoblju.

Procesi održavanja usluga i prijava kvarova prilagođeni su novim regulatornim zahtjevima donesenim od strane regulatorne agencije za telekomunikacije (HAKOM), a u primjeni od 23.03.2020. godine.

U području analitike uvedena je nova funkcionalnost koja omogućuje simulaciju finansijskih rezultata na osnovu tekućih prodajnih aktivnosti. U drugom kvartalu izvršena nadogradnja MSFI 15 aplikacijskog modula za područje financija u svrhu planiranja i simulacije

finansijskih efekata prema Međunarodnom standardu finansijskog izvještavanja 15.

Usljed pandemije covid-19 i omogućavanja što većem broju djelatnika rad od kuće nabavljenog je oprema (laptopi) za dio djelatnika koji nisu imali do sada, te je instalirana programska podrška za udaljeni rad (VPN).

Tijekom trećeg kvartala 2020. godine izvršena je nadogradnja CRM sustava (engl. Customer Relation Management) u pogledu dostupnosti ciljanog okvira informacija agentima u Korisničkoj službi: o korisniku, aktivnim uslugama, dostupnim uslugama i ponudama, što u konačnici rezultira lakšim i bržim radom agenata, povećanjem korisničkog zadovoljstva i lakšim upravljanjem navedenog prodajnog kanala. Uz to je nadograđena aplikacija za logistiku odnosno upravljanje opremom u skladištu i logističkim partnerima, a u cilju ubrzanja rada aplikacije i pojednostavljenog pristupa aplikaciji.

I.7

Financijski rezultati Grupe

Sažetak (u tisućama kuna)	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2020	Q1-Q3 2020/ Q1-Q3 2019	Q3 2019	Q3 2020	Q3 2020/ Q3 2019
Ukupni poslovni prihodi	402.113	338.011	(15,9%)	133.901	112.697	(15,8%)
Ukupni poslovni rashodi	291.934	230.958	(20,9%)	97.870	78.452	(19,8%)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti imovine	81.225	89.498	10,2%	27.731	30.208	8,9%
EBIT	28.954	17.555	(39,4%)	8.301	4.037	(51,4%)
Financijski rezultat (neto)	(20.650)	(19.889)	(3,7%)	(7.212)	(5.503)	(23,7%)
Dobit (gubitak) prije poreza	8.303	(2.334)	(128,1%)	1.089	(1.466)	(234,6%)
Odgodeni porez/porez	(2.899)	(729)	(74,9%)	(713)	115	(116,1%)
Neto dobit/(gubitak)	5.404	(3.063)	(156,7%)	376	(1.351)	(459,5%)
 EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najmova	91.378	91.087	(0,3%)	28.881	28.159	(2,5%)
 EBITDA marža prije jednokratnih stavki nakon najmova	22,7%	26,9%	4,2%	21,6%	25,0%	3,4%

a. Nekonsolidirani rezultati Društva

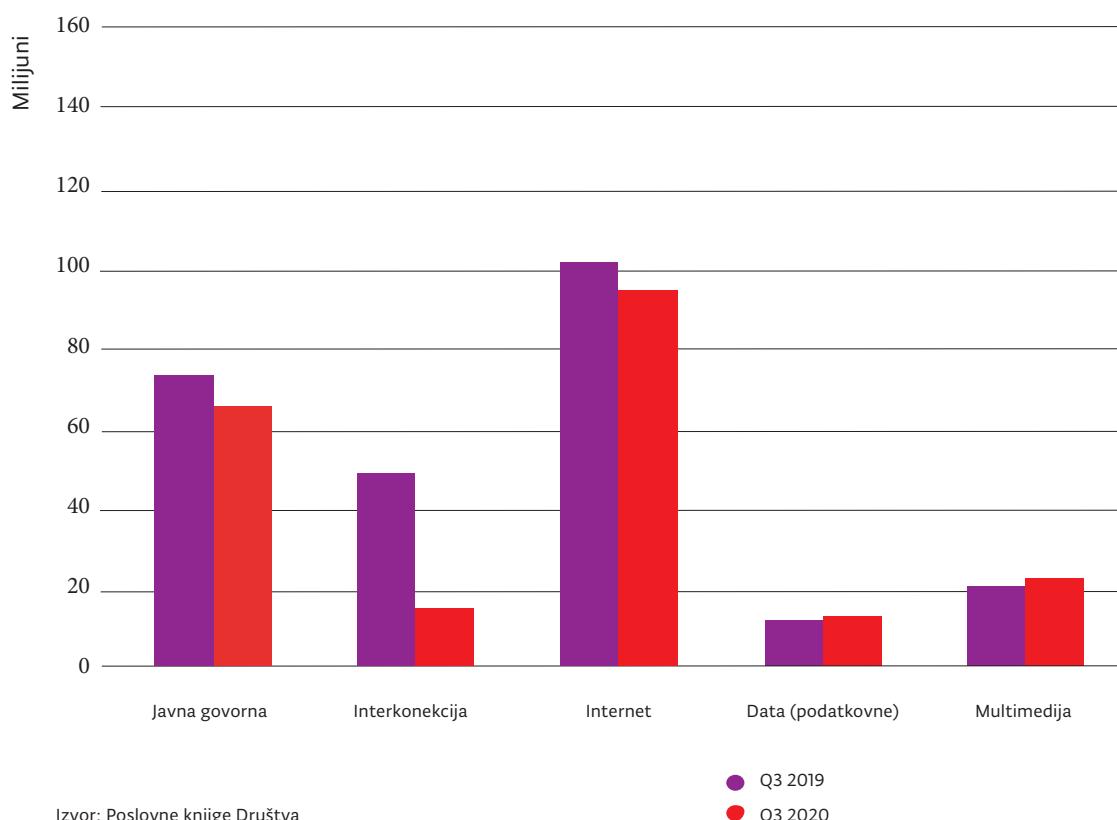
Sažetak (u tisućama kuna)	Q1-Q3 2019	Q1-Q3 2020	Q1-Q3 2020/ Q1-Q3 2019	Q3 2019	Q3 2020	Q3 2020/ Q3 2019
Ukupni poslovni prihodi	401.953	337.436	(16,1%)	133.901	112.303	(16,1%)
Ukupni poslovni rashodi	291.844	230.639	(21,0%)	97.845	78.354	(19,9%)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti imovine	81.134	89.406	10,2%	27.700	30.178	8,9%
EBIT	28.975	17.391	(40,0%)	8.356	3.772	(54,9%)
Financijski rezultat (neto)	(20.586)	(19.842)	(3,6%)	(7.193)	(5.479)	(23,8%)
Dobit (gubitak) prije poreza	8.389	(2.451)	(129,2%)	1.163	(1.707)	(246,8%)
Odgođeni porez/porez	(2.799)	(729)	(74,0%)	(713)	115	(116,1%)
Neto dobit/(gubitak)	5.590	(3.179)	(156,9%)	450	(1.592)	(454,2%)
 EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najmova	91.307	90.831	(0,5%)	28.906	27.863	(3,6%)
 EBITDA marža prije jednokratnih stavki nakon najmova	22,7%	26,9%	4,2%	21,6%	24,8%	3,2%

Grupa je u prvi devet mjeseci 2020. godine u odnosu na prethodnu godinu, ostvarila manju EBITDA-u prije jednokratnih stavki nakon najmova za 0,3%, dok je EBITDA na razini Društva manja za 0,5%. Ostvareni rezultati Grupe i Društva odraz su većih troškova vrijednosnog usklađanja potraživanja uslijed sezonalnih kretanja što je djelomično ublaženo manjim troš-

kovima veleprodaje (niže veleprodajne cijene) i troškovnom optimizacijom poslovanja.

Na razini trećeg kvartala u odnosu na prethodnu godinu, Grupa bilježi manju EBITDA-u prije jednokratnih stavki nakon najmova za 2,5%, a Društvo manju za 3,6%.

Prihodi od telekomunikacijskih usluga



Izvor: Poslovne knjige Društva

b. Konsolidirani prihodi

Ukupni prihodi od telekomunikacijskog poslovanja u prvi devet mjeseci 2020. godine bilježe smanjenje od 15,9%, u odnosu na isti period prethodne godine. Na razini trećeg kvartala 2020. godine, prihodi bilježe manji pad od 15,8%.

Smanjenje prihoda najviše je pod utjecajem manjih prihoda od interkonekcijskog poslovanja od 62,1% kao rezultat smanjenja obima poslovanja na području međunarodnog tranzita govornih usluga (71,6%). Predmetno smanjenje prihoda od tranzita prati proporcionalno smanjenje troškova tranzita te je utjecaj

na EBITDA-u zanemariv. U prvi devet mjeseci 2020. godine, prihodi od javne govorne usluge su manji za 9,8%, kao rezultat općih trenda na globalnoj razini. Prihodi od interneta u prvi devet mjeseci 2020. godine bilježe manje smanjenje za 5,6% pod utjecajem povećanje potražnje za internetom putem pokretnih mreža.

U prvi devet mjeseci 2020. godine, prihodi od multimedije bilježe rast od 9,3%, dok prihodi od podatkovnih usluga bilježe nešto manji rast od 3,5%. Pozitivna kretanja prihoda od multimedije i podatkovnih usluga u kontinuiranom su fokusu poslovanja Grupe i Društva.

c. Dobit prije kamata, oporezivanja i amortizacije, nakon najmova – EBITDA

Konsolidirana EBITDA prije jednokratnih stavki nakon najmova je približno na razini prethodne godine sa 91,1 mil HRK odnosno neznatno manja za 0,3 mil HRK kao rezultat većih troškova vrijednosnog usklađanja potraživanja uslijed sezonalnosti. Predmetno kretanje je djelomično kompenzirano manjim vеleprodajnim troškovima te mjerama troškovne efikasnosti.

d. Neto dobit/(gubitak)

Uslijed većih kapitalnih ulaganja u prethodnim razdobljima i posljedično veće amortizacije, neto rezultat za prvi devet mjeseci 2020. godine bilježi gubitak od 3,1 mil HRK.

e. Kapitalna ulaganja u 2020. godini

Konsolidirana kapitalna ulaganja u prvi devet mjeseci 2020. godine iznosila su 64,7 mil HRK od čega je 13,5 mil HRK uloženo u korisničku

	Q3 2020 (u 000 kn)	udio %
Opća ulaganja	817	1,26%
Kapitalna ulaganja tehnike	63.925	98,74%
Pristupna mreža (ACCESS Network)	13.504	20,86%
Jezgra mreže (CORE Network)	15.593	24,09%
Telekomunikacijski centar	34.827	53,79%
UKUPNO	64.742	100,0%

opremu za pružanje usluga rezidencijalnim i poslovnim korisnicima. Ulaganja u izgradnju optičke infrastrukture, pristupnu mrežu i jezgru mreže iznose 15,6 mil HRK, dok je 34,8 mil HRK uloženo u proširenje usluga korisnicima i IT sustave.

f. Upravljanje rizicima

Upravljanje valutnim rizikom

Valutni rizik je rizik da će se vrijednosti finansijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tečaja. Grupa i Društvo su najviše izloženi valutnom riziku po osnovi obveza po dugoročnim zajmovima, denominiranim u inozemnim valutama, koji se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na datum bilance. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobiti i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

Kamatni rizik

Izloženost Grupe i Društva kamatnom riziku nije značajna, budući da Grupa i Društvo nemaju obveze po varijabilnim kamatnim stopama.

Ostala imovina i obveze, uključujući i izdane obveznice, nisu izloženi kamatnom riziku.

Kreditni rizik

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze koje proizlaze iz potencijalnih finansijskih gubitaka Grupe i Društva. Grupa i Društvo nemaju značajnu koncentraciju kreditnog rizika s ugovornim stranama sa sličnim karakteristikama, te je usvojila procedure koje primjenjuje u poslovanju s kupcima. Grupa i Društvo dobivaju dovoljno kolateralu, ukoliko je potrebno, kao sredstvo za ublažavanje rizika finansijskog gubitka zbog neispunjениh obveza te ne jamči za obveze trećih strana.

Grupa i Društvo smatraju da se njihova maksimalna izloženost odražava u iznosu od dužnika umanjeni za rezervacije za umanjenja vrijednosti koji je priznat na datum izvještaja o finansijskom položaju.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava Društva, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Grupa i Društvo upravljaju rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospijeća potraživanja i obveza.

Upravljanje rizicima povezanim s virusom COVID-19

Nastavno na razvoj rizika i utjecaja povezanih sa COVID-19, Grupa i Društvo održavaju preusmjereno poslovanje na on-line kanale (gdje je to moguće) i pružanje usluga održavanja mreža na terenu, uz poštivanje preporuka sigurnosnih mjera.

Grupa i Društvo kontinuirao prate situaciju u svezi COVID-19 i povezane utjecaje na poslovanje.

Imajući u vidu razvoj nastale situacije sa COVID-19, postoje potencijalni rizici u segmentima pada prihoda i povećanje rizika neplaćanja, koji su proporcionalni utjecajima na cijelokupno hrvatsko gospodarstvo kao i na ekonomsko stanje građana Republike Hrvatske.

Kroz vremenski period, Grupa i Društvo kontinuiranim aktivnostima nastoje minimizirati utjecaje na operativno poslovanje i finansijske rezultate.

Otkup vlastitih dionica

Društvo na dan 30.09.2020. ne posjeduje vlastite dionice.

Financijski izvještaji Grupe

II.

II. 1

Račun dobiti i gubitka

Naziv pozicije	U tisućama kuna	I - IX 2020.	I - IX 2019.
Prihodi od prodaje	334.950	398.675	
Ostali poslovni prihodi	3.061	3.439	
	338.011	402.113	
Troškovi prodane robe, materijala i energije	(13.922)	(12.566)	
Troškovi naknade za međusobno povezivanje	(92.125)	(141.515)	
Zakup telekomunikacijske opreme	(8.391)	(9.876)	
Troškovi privlačenja kupaca	(11.590)	(9.576)	
Ostali troškovi usluga	(44.832)	(57.201)	
Troškovi osoblja	(40.992)	(39.627)	
Kapitalizirani vlastiti troškovi rada	11.115	8.718	
Amortizacija	(89.498)	(81.225)	
Rezerviranje za potraživanja od kupaca – neto	(9.162)	(6.668)	
Neto gubici od prodaje imovine i opreme	(133)	(21)	
Ostali poslovni rashodi	(20.926)	(23.603)	
	(320.456)	(373.160)	
DOBIT IZ POSLOVANJA	17.555	28.954	
Financijski prihodi	73	821	
Financijski rashodi	(19.962)	(23.603)	
Financijski rashodi – neto	(19.889)	(21.472)	
DOBIT/(GUBITAK) PRIJE POREZA	(2.334)	8.303	
Porez na dobit	(729)	(2.899)	
DOBIT/(GUBITAK) GODINE	(3.063)	5.404	
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	
UKUPNO SVEOBUHVATNA DOBIT/(GUBITAK)	(3.063)	5.404	

Bilanca stanja

II. 2

AKTIVA	<i>U tisućama kuna</i>	30.09.2020.	31.12.2019.
Nematerijalna imovina		154.962	154.761
Nekretnine, postrojenja i oprema		311.053	319.299
Imovina s pravom korištenja		48.193	61.437
Ugovorna imovina		8.405	7.636
Ostala potraživanja		-	-
Dani zajmovi		508	522
Depoziti		3.455	3.408
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		-	35
Odgodena porezna imovina		3.959	4.688
Ostala dugotrajna imovina		4	-
Dugotrajna imovina		530.538	551.786
Zalihe		2.337	1.808
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja		85.151	86.106
Ugovorna imovina		8.872	8.239
Dani zajmovi		-	-
Depoziti		-	60
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihod		1.978	1.197
Novac i novčani ekvivalenti		8.467	44.990
Kratkotrajna imovina		106.805	142.400
UKUPNO AKTIVA		637.343	694.186
<hr/>			
KAPITAL I OBVEZE			
Temeljni kapital		694.433	694.433
Kapitalni dobitak		178.234	178.234
Ostali kapital (obvezno konvertibilni zajam)		-	-
Preneseni gubitak		(862.318)	(859.256)
Kapital		10.349	13.411
Dugoročne posudbe		127.233	138.671
Izdane obveznice		30.884	46.038
Obveze prema dobavljačima		2.821	1.903
Dugoročne obveze za najmove		18.835	29.611
Rezerviranja		58	59
Prihod budućega razdoblja		13.041	15.835
Dugoročne obveze		192.873	232.117
Kratkoročne posudbe		228.150	139.480
Izdane obveznice		23.671	24.068
Obveze prema dobavljačima		135.247	240.721
Kratkoročne obveze za najmove		19.314	23.000
Rezerviranja		267	267
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućega razdoblja		17.920	13.693
Ostale kratkoročne obveze		9.551	7.429
Kratkoročne obveze		434.121	448.658
UKUPNO PASIVA		637.343	694.186

II. 3

Novčani tijek

Naziv pozicije	U tisućama kuna	I - IX 2020.	I - IX 2019.
Poslovne aktivnosti			
Ukupna dobit prije poreza	(2.334)	8.303	
Amortizacija	89.498	81.225	
Smanjenje/(povećanje) zaliha	(529)	888	
Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(10.390)	(1.508)	
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(71.587)	10.503	
Ostalo povećanje/(smanjenje) novčanog tijeka	13.578	(2.640)	
Novac generiran poslovnim aktivnostima	18.236	96.771	
Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti			
Nabava nekretnina, postrojenja i opreme	(42.105)	(40.208)	
Primici/izdaci od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	59	-	
Neto novac korišten u investicijskim aktivnostima	(42.046)	(40.208)	
Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti			
Ostali primici iz financijskih aktivnosti	201.000	-	
Otplata obveza po financijskom najmu i posudbi	(213.713)	(77.050)	
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima	(12.713)	(77.050)	
Neto (smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenta	(36.523)	(20.487)	
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječanj	44.990	38.608	
Novac i novčani ekvivalenti na dan 30. rujna	8.467	18.121	

Izvor: Poslovne knjige Društva

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

III.

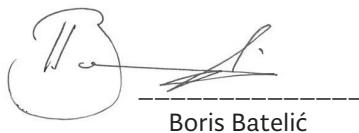
U skladu s čl. 410. Zakona o tržištu kapitala članovi Uprave, Boris Batelić, predsjednik, Tomislav Grmek, član, Tomislav Tadić, član, suglasno izjavljuju da su prema njihovom najboljem saznanju, finansijska izvješća za izvještajno razdoblje sastavljana uz primjenu odgovarajućih standarda finansijskog izvješćivanja te da daju cjelovit istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, finansijskog položaja i poslovanja Društva kao i društava uključenih u konsolidaciju.

Finansijski izvještaji sadrže istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Društva i društava kćeri kao i opis najznačajnijih neizvjesnosti i čimbenika rizika kojima je grupa izložena.

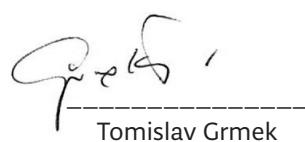
Uprava ističe da predmetno izvješće sadrži određene izjave o budućim događajima u vezi finansijskim stanjem, kretanjima na tržištu elektroničkih komunikacija, rezultatima aktivnosti koje Društvo i Grupa trenutno produzimaju u cilju poboljšanja svoje tržišne pozicije. Spomenute izjave temelje se na najboljim trenutnim saznanjima i očekivanjima, no ne mogu predstavljati nikakvo jamstvo njihova ostvarenja.

Dodatne informacije i važne promjene Društvo čini dostupnim na svojim Internet stranicama www.optimahr/investitori.hr.

(potpisi članova Uprave)



Boris Batelić



Tomislav Grmek



Tomislav Tadić

Optima
OT-OPTIMA TELEKOM D.D.
ZAGREB